

POSTANOWIENIE

Dnia 22 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Maria Szczepaniec

SSN Paweł Wojciechowski

w sprawie z protestu R. G.

przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego zarządzanego na dzień 15 października 2023 r.

przy udziale Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 22 listopada 2023 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

R. G. (dalej: „wnosząca protest”) wniosła do Sądu Najwyższego protest zawierający zarzuty przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego, które odbyło się 15 października 2023 r. Pismo zostało nadane w polskiej placówce pocztowej 26 października 2023 r. (data stempla pocztowego).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu z uwagi na jego wniesienie po upływie ustawowego terminu przewidzianego na składanie protestów wyborczych i protestów przeciwko ważności referendum.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (tekst jedn. Dz. U. 2020, poz. 851 ze zm., dalej jako: „u.r.o.”), protest wnosi się do Sądu Najwyższego na piśmie w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyniku referendum przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Do warunków i trybu wnoszenia protestu oraz sposobu jego rozpatrywania i trybu podejmowania uchwały w tej sprawie przez Sąd Najwyższy stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz. U. 2023, poz. 2408, dalej: „k.wyb.”). Nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego (art. 241 § 1 zd. 2 k.wyb.). Dodać również należy, że gdy wniesienie protestu następuje za pośrednictwem polskiej placówki operatora pocztowego, ocena dochowania terminu następuje wyłącznie w kontekście daty stempla pocztowego placówki nadawczej (postanowienie Sądu Najwyższego z 6 listopada 2019 r., I NSW 99/19).

Państwowa Komisja Wyborcza ogłosiła wyniki referendum ogólnokrajowego w Dzienniku Ustaw 18 października 2023 r. (Dz. U. poz. 2236). Oznacza to, że siedmiodniowy termin do wnoszenia protestów przeciwko ważności referendum rozpoczął bieg 19 października 2023 r. i upłynął z dniem 25 października 2023 r. Tymczasem wnosząca protest nadała go w placówce pocztowej dopiero 26 października 2023 r.

Bez znaczenia jest przy tym okoliczność, że wnosząca protest przesłała skan protestu za pośrednictwem poczty elektronicznej w dniu 25 października 2023 r. Skuteczne wniesienie pisma procesowego do sądu musi bowiem nastąpić w tradycyjnej (materialnej) formie pisemnej oraz powinno zawierać możliwy do odczytania bez użycia urządzeń tekst. Pismo procesowe złożone w postaci elektronicznej - w zakresie nieunormowanym szczególnymi przepisami - nie wywołuje skutków prawnych, które ustawa wiąże ze złożeniem pisma procesowego,

przy czym nie chodzi o brak formalny pisma, lecz o jego pierwotny, nieusuwalny brak skuteczności spowodowany użyciem nieautoryzowanej techniki (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 29 marca 2023 r., III CZ 427/22).

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 243 § 1 k.wyb. w zw. z art. 34 ust. 2 u.r.o., orzekł jak w sentencji.

(r.g.)

[ms]